Р А Х У Н К О В А П А Л А Т А

Р І Ш Е Н Н Я

10 листопада 2026 року № 30-2

Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту відповідності на тему «Адаптація системи державної статистики до європейських стандартів»

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35–37 і 39 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту відповідності на тему «Адаптація системи державної статистики до європейських стандартів».

За підсумками розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

Аудит засвідчив, що адаптація системи державної статистики до стандартів Європейського Союзу (далі – ЄС) здійснюється та має сформовану нормативну, організаційну і технологічну основу. Державна служба статистики України (далі – Держстат) забезпечує виконання євроінтеграційних заходів, розширює використання адміністративних даних, здійснює цифрову трансформацію статистичного виробництва та передачу статистичних даних до Європейського статистичного офісу (далі – Євростат). При цьому подальший прогрес адаптації стримують неврегульованість інституційних питань, недостатність кадрового і фінансового забезпечення, обмежений доступ до окремих адміністративних даних, а також недоліки вимірювання, документального підтвердження та контролю результатів відповідних заходів.

В Україні загалом сформовані нормативні, організаційні та планові засади адаптації офіційної статистики до стандартів ЄС. Водночас інституційна модель та наявні ресурси не повною мірою забезпечують спроможність Держстату виконувати відповідні завдання та євроінтеграційні зобов’язання.

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
30-2 від 19.11.2026 10:46
Сертифікат 3C080BB109AB259804000000445438008 1D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

1. Інституційна модель функціонування офіційної статистики є недосконалою. Законодавством не визначений центральний орган виконавчої влади, відповідальний за забезпечення формування державної політики у сфері статистики, тоді як Держстат забезпечує її реалізацію. З урахуванням рекомендацій Європейської Комісії та Євростату доцільно законодавчо посилити гарантії професійної незалежності Держстату.

За наявності сформованої нормативної та планової основи адаптації офіційної статистики до стандартів ЄС недосконаліть інституційної моделі, недостатність кадрового та фінансового забезпечення, а також непроведення комплексного перегляду статистичного виробництва з урахуванням його актуальності, результативності та вартості обмежують інституційну спроможність Держстату виконувати відповідні завдання у повному обсязі.

Запроваджені механізми оцінювання актуальності статистичної інформації не сформовані у цілісний процес комплексного перегляду статистичного виробництва. За наявності механізмів виявлення потреб користувачів, оцінювання якості та перегляду статистичних даних інвентаризація державних статистичних спостережень (далі – ДСС) не проводилася, систематичне визначення їх фактичної та прогнозованої вартості та використання такої інформації при прийнятті управлінських рішень документально не підтверджені. Під час проведення аудиту Держстат у серпні 2026 року розпочав організаційні заходи щодо проведення інвентаризації ДСС.

2. Держстат створив систему інформаційної взаємодії з розпорядниками адміністративних даних, забезпечив механізми їх отримання, перевірки та використання у статистичному виробництві. Водночас гарантований законодавством доступ до окремих адміністративних даних фактично не забезпечений повною мірою, що обмежує їх використання для виробництва офіційної статистики відповідно до вимог ЄС.

Неврегульованість деяких питань доступу до інформаційних ресурсів Державної податкової служби України, Державної митної служби України, Пенсійного фонду України та Державної міграційної служби України зумовлена прогалинами нормативно-правового регулювання, спеціальними режимами доступу, недостатньою міжвідомчою взаємодією та технічною неготовністю окремих інформаційних систем до формування необхідних наборів даних. Це обмежує можливості формування статистичного бізнес-реєстру, статистики зовнішньої торгівлі, соціальної статистики та статистики притулку та керованої міграції відповідно до вимог ЄС.

3. Автоматизація отримання адміністративних даних поступово впроваджується, проте наявна звітна інформація не дає можливості об’єктивно оцінити рівень досягнення встановлених Програмою розвитку офіційної статистики до 2028 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
30-2 від 19.11.2026 10:46
Сертифікат 3C080BB109AB259804000000445438008 1D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

України від 15 вересня 2023 року № 989, показників автоматизації. Планові індикатори визначалися за кількістю показників адміністративних даних, тоді як звітування здійснювалося переважно за кількістю ДСС, для яких упроваджено автоматизоване отримання даних. Незапровадження єдиного методологічного підходу до визначення цих показників, їх розрахунку, моніторингу та звітування створює ризики щодо достовірної оцінки ступеня досягнення запланованих результатів.

4. Цифрова трансформація статистичного виробництва здійснюється. Держстат створив та впровадив Інформаційну систему статистичного виробництва органів державної статистики (далі – ІССВ ОДС), забезпечив передачу статистичних даних і метаданих до Євростату. Водночас практичне використання створеної цифрової інфраструктури та оцінювання окремих результатів її впровадження потребують удосконалення.

Держстат створив технологічну основу для переведення статистичного виробництва до нового цифрового середовища. Проте розрахункові показники виконання Програми розвитку офіційної статистики до 2028 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2023 року № 989, із переведення ДСС до ІССВ ОДС не відображають фактичного стану такого переведення. Ускладнюються оцінка результатів цифрової трансформації, своєчасне виявлення відхилень від запланованих строків та прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо розвитку ІССВ ОДС.

5. Передачу статистичних даних і метаданих до Євростату забезпечено. Держстат створив необхідні організаційні та технологічні умови, дані фактично передаються за різними предметними областями, проходять перевірку та валідацію і приймаються інформаційними системами Євростату. Водночас є потреба в систематизації управлінської інформації, забезпеченні зіставності планових і фактичних показників та узгодженості інформації відповідальних структурних підрозділів.

6. Вебпортал офіційної статистики введений в експлуатацію. Водночас недостатня формалізація підходів до визначення бази розрахунку показників, одиниць обліку та документального підтвердження результатів міграції даних та метаданих свідчить про певні обмеження в перевірці окремих звітних показників історичної статистичної інформації після їх перенесення та здійснення належного управлінського контролю.

З урахуванням викладеного Рахункова палата

ВИРІШИЛА:

1. Звіт про результати аудиту відповідності на тему «Адаптація системи державної статистики до європейських стандартів» (далі – Звіт) затвердити.

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
30-2 від 19.11.2026 10:46
Сертифікат 3C080BB109AB259804000000445438008 1D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

2. Це рішення і Звіт надіслати:

Верховній Раді України;

Комітетові Верховної Ради України з питань економічного розвитку і рекомендувати розглянути їх на його засіданні.

3. Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Кабінетові Міністрів України і рекомендувати:

3.1. Забезпечити внесення на розгляд Верховної Ради України зміни до законодавства щодо визначення повноважень центрального органу виконавчої влади щодо забезпечення формування державної політики у сфері офіційної статистики та посилення гарантій професійної незалежності Держстату відповідно до acquis ЄС.

3.2. Визначити центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування державної політики у сфері офіційної статистики.

3.3. Унормувати та забезпечити дієвий механізм спрямування та координації Кабінетом Міністрів України Держстату.

4. Це рішення і Звіт надіслати Держстату та рекомендувати:

4.1. Внести на розгляд Кабінетові Міністрів України в установленому порядку проєкт закону щодо визначення повноважень центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування державної політики у сфері статистики (термін – до 31.12.2026).

4.2. Запровадити оцінювання результативності професійного навчання державних службовців щодо практичного застосування набутих компетентностей (термін – до 31.07.2027).

4.3. Актуалізувати Політику перегляду офіційної державної статистичної інформації, затверджену наказом Держстату від 22.08.2019 № 283 (зі змінами), розробити методологічний підхід до визначення розрахунку вартості ДСС та проведення їх регулярної інвентаризації з метою перегляду, оновлення й оптимізації, а також впровадити систему моніторингу реалізації врахованих рекомендацій щодо вдосконалення ДСС із розмежуванням статусів «враховано до впровадження» та «впроваджено» (термін – до 31.12.2027).

4.4. Забезпечити системний моніторинг виконання угод про інформаційний обмін та за його результатами вживати заходів щодо усунення випадків несвоєчасного, неповного або неналежного надання адміністративних даних (термін – до 31.03.2027).

4.5. Розробити та впровадити єдиний методологічний підхід до оцінювання, моніторингу та звітування щодо виконання індикаторів цифрової трансформації, зокрема автоматизації отримання адміністративних даних та переведення ДСС до ІССВ ОДС (термін – до 31.03.2027).

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
30-2 від 19.11.2026 10:46
Сертифікат 3C080BB109AB259804000000445438008 1D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12

4.6. Оновити Порядок проведення робіт щодо інформаційного наповнення вебсайтів Державної служби статистики України, затверджений наказом Держстату від 11.01.2016 № 2 (зі змінами), зокрема в частині затвердження планів-графіків Головою Держстату (термін – до 30.06.2027).

4.7. Удосконалити облік та внутрішнє звітування щодо передачі до Євростату наборів даних і метаданих (термін – до 31.03.2027).

5. Оприлюднити це рішення і Звіт на офіційному вебсайті Рахункової палати.

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Кирила Клименка.

Голова **Ольга ПІЩАНСЬКА**

СЕД АСКОД, РАХУНКОВА ПАЛАТА
30-2 від 19.11.2026 10:46
Сертифікат 3C080BB109AB2598040000004454380081D0F500
Підписувач Піщанська Ольга Станіславівна
Дійсний з 03.09.2026 13:54:12 по 03.09.2028 13:54:12